

**Приватне акціонерне товариство
«Приватний вищий навчальний заклад
«Запорізький інститут економіки та інформаційних технологій»**

Кафедра права та публічного управління

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з навчальної роботи
Д. Є. Швець
“ 01 ” 2021 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 01 Історія України та української культури

Освітньо-професійна програма «Інженерія програмного забезпечення»
(назва ОПП)

спеціальність 121 «Інженерія програмного забезпечення»

спеціалізація _____
(назва спеціалізації при наявності)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

2021 – 2022 навчальний рік

Мова викладання: українська

Прізвище, ім'я та по-батькові викладача(ів)/розробника(ів):

Доцент, к.і.н. Шимкевич Катерина Олександрівна

Доцент, к.ф.н. Манжура Владимир Иванович

Електронна адреса викладача(ів): k.shymkevych@econom.zp.ua

v.manzhura@econom.zp.ua

Дні занять за розкладом згідно з розкладом

Графік консультацій (он-лайн консультації) згідно з графіком

Сторінка курсу в Moodle: <http://moodle.zieit.zp.ua/course/view.php?id=1128>

Силабус схвалено на засіданні кафедри

Протокол від "01" вересня 2021 року № 1

Завідувач кафедри професор ПУ

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Силабус погоджено

Начальник навчального відділу

О.В.Сташкевічус

1. Опис дисципліни

Анотація дисципліни (Призначення навчальної дисципліни)	Навчальна дисципліна покликана забезпечити ґрунтовні знання з історії України та української культури від найдавніших часів до сучасності. Особлива увага при вивченні курсу приділяється формуванню аналітичних навичок, вмінню доцільно використовувати отримані знання для вирішення теоретичних та прикладних проблем.
Мета вивчення	Сформувати у студентів системний погляд на основні етапи та тенденції розвитку історії України та української культури, закономірності становлення української державності від стародавніх часів до сучасності, особливості соціально-економічного, політичного, культурного та духовного розвитку у різні періоди української історії, формування у студента гуманістичних цінностей, вміння орієнтуватися в культурному середовищі сучасного суспільства
Завдання навчальної дисципліни	Навчити студентів користуватися науковими джерелами та різними джерелами інформації для опанування фактичного матеріалу з історії України та української культури; усвідомити суть сучасних поглядів на минуле, переглянути колишні стереотипні оцінки суспільно-політичних процесів, історичних подій та явищ, оволодіти необхідними компетенціями для аналізу та оцінки історичних фактів
Пререквізити	Вивчення дисципліни «Історія України та української культури» ґрунтується на знаннях студентами шкільних курсів «Історія України», «Всесвітня історія», «Людина і суспільство», та потрібно для подальшого опанування дисциплін «Політологія», «Соціологія», «Економіка», «Правознавство»
Результати навчання	ПР01. Аналізувати, цілеспрямовано шукати і вибирати необхідні для вирішення професійних завдань інформаційно-довідникові ресурси і знання з урахуванням сучасних досягнень науки і техніки. ПР02. Знати кодекс професійної етики, розуміти соціальну значимість та культурні аспекти інженерії програмного забезпечення і дотримуватись їх в професійній діяльності. ПР09. Знати та вміти використовувати методи та засоби збору, формулювання та аналізу вимог до програмного забезпечення. ПР14. Застосовувати на практиці інструментальні програмні засоби доменного аналізу, проектування, тестування, візуалізації, вимірювань та документування програмного забезпечення. ПР16. Мати навички командної розробки, погодження, оформлення і випуску всіх видів програмної документації. ПР22. Знати та вміти застосовувати методи та засоби управління проектами. ПР23. Вміти документувати та презентувати результати розробки програмного забезпечення. ПР24. Вміти проводити розрахунок економічної ефективності програмних систем.

2. Обсяг та ознаки навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна та дистанційна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 12 «Інформаційні технології» Спеціальність: 121 Інженерія програмного забезпечення Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Нормативна	
Модулів – 1		Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		1-й	1-й
		Лекції	
		20 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	6 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		80 год.	108 год.
	В т. ч. індивідуальні завдання:		
Вид контролю:			
екзамен	екзамен		

3. Дидактична карта дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	інд.	с.р.		л	п	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Модуль 1										
Змістовний модуль 1. Історія України.										
Тема 1. Первісне суспільство і перші державні утворення на території України	16	1	1		4					
Тема 2. Київська Русь та її місце в історії українського народу. Політична роздрібненість. Галицько–Волинська держава.			1		4					
Тема 3. Українські землі у складі Литви і Польщі. Виникнення українського козацтва			1		4					
Тема 4 Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст. Україна наприкінці XVII – у XVIII ст.	6	1	1		4					
Тема 5 Україна в XIX ст.										
Тема 6 Українська революція 1917-1921 рр. Центральна Рада та спроби утвердження державності	10	2	2		6					
Тема 7 Україна у 1920-х – 1930-х рр.										
Тема 8 Україна в роки Другої світової війни (1939—1945 рр.).										
Тема 9 Повоєнна відбудова 1945-1953 рр.	9	2	1		6					
Тема 10 Україна в роки десталінізації 1953-1964 рр.										
Тема 11 Брежньєвський «застій» 1964-1982 рр.										
Тема 12 Перебудова та розпад Радянського Союзу (1985-1991 рр.)	9	2	1		6					
Тема 13 Україна в перші роки незалежності (1991-1999 рр.)										

Тема 14 Розвиток України у 2000-2020 рр.	10	2	2		6					
Разом за змістовим модулем 1	60	10	10	-	40	60	2	2		56
Змістовний модуль 2. Історія української культури.										
Тема 1 Предмет і завдання курсу «Історія української культури».										
Тема 2 Взаємозв'язок культури, природи і суспільства в історичному контексті.	8	1	1		6					
Тема 3 Культура як цілісний компонент: її функції, структура й типологія.										
Тема 4 Періодизація та принципи вивчення історії культури України.	10	2	2		6					
Тема 5 Українська культура як самобутнє явище та об'єкт вивчення.										
Тема 6 Українська культура на перехресті скіфо-сарматського та античного світів.	8	1	1		6					
Тема 7 Українські народні культурні традиції та дохристиянські вірування давніх слов'ян.										
Тема 8 Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства.										
Тема 9 Українська культура за доби Великого князівства Литовського (друга половина XIII – XV ст.)	10	2	2		6					
Тема 10 Розвиток української культури під владою Речі Посполитої та Російської імперії (XVI-XVIII ст.).	6	1	1		4					
Тема 11 Українське культурне відродження к. XVIII – к. XIX ст.	6	1	1		4					
Тема 12 Основні етапи розвитку української культури у XX ст.	6	1	1		4					
Тема 13 Українська культура в умовах нової соціальної реальності.	6	1	1		4					
Разом за змістовим модулем 2	60	10	10	-	40	60	4	4		52

ІНДЗ										
Усього годин	120	20	20	-	80	120	6	6		108

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Вид роботи	Кількість годин	
			Денна	Заочна
1.	Первісне суспільство і перші державні утворення на території України	Складання конспекту з теми	4	
		Складання таблиці		
		Оформлення контурної карти		
2.	Політичний, культурний, соціально-економічний розвиток Київської Русі та галицько-Волинської держави	Складання конспекту з теми	4	
		Складання таблиці		
3.	Виникнення козацтва, адміністративно-політичний устрій Запорізької Січі	Складання конспекту з теми	4	
		Складання таблиці		
		Створення презентації		
4.	Козацькі повстання кінця XVI – першої третини XVII ст.	Складання конспекту з теми	4	
		Складання таблиці		
5.	Руїна: причини, поділ України, результати, наслідки	Складання конспекту з теми	4	
		Складання таблиці		
6.	Національне відродження у XIX ст.	Складання конспекту з теми	6	
		Складання таблиці		
		Оформлення аналітичної записки		
7.	Перші партії на території Правобережної та Лівобережної України	Складання конспекту з теми	6	
		Складання таблиці		
8.	Україна в роки Першої світової війни	Складання конспекту з теми	6	
		Написання есе		
9.	Політичний та соціально-економічний розвиток України у 1920-х – 1930-х рр.	Складання конспекту з теми	6	
		Складання таблиці		
10.	Голодомор 1932-1933 рр., голод 1921-1923 рр. та 1946-1947 рр.: спільне і особливе	Складання конспекту з теми	6	
		Написання есе		
11.	Дисиденти та шістдесятники в Україні: поява, переслідування, реабілітація	Складання конспекту з теми	6	
		Написання есе		
12.	Зовнішня політика України у 1991 – 2020 рр.: напрямки, проблеми, перспективи	Складання конспекту з теми	6	
		Складання таблиці		
Разом за змістовим модулем 1			40	
1	Основні концепції історії та культури в ретроспективі, сучасні інтерпретації.		6	

2	Взаємозв'язок культури, природи і суспільства в історичному контексті. Культура і цивілізація		
3	Культура як цілісний компонент: її функції, структура й типологія;	6	
4	Періодизація та принципи вивчення історії культури України.		
5	Українська культура як самобутнє явище та об'єкт вивчення.		
6	Українська культура на перехресті скіфо-сарматського та античного світів.	6	
7	Українські народні культурні традиції та дохристиянські вірування давніх слов'ян.		
8	Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства.	6	
9	Українська культура за доби Великого князівства Литовського (друга половина XIII – XV ст.)		
10	Культура «українського бароко».	4	
11	Місце Т. Г. Шевченка в українській і світовій культурах.	4	
12	Розвиток української культури у добу Української революції 1917-1921 рр.	4	
13	Українська культура в умовах нової соціальної реальності.	4	
Разом за змістовим модулем 2		40	
Всього		80	

4. Індивідуальні завдання

Навчальний курс не передбачає виконання індивідуальних завдань.

5. Методи навчання	<ol style="list-style-type: none"> Словесні (пояснення, розповідь, лекція, бесіда), наочні (ілюстрація, демонстрація), практичні вправи. Індуктивні (вивчення явищ від одиничного до загального), дедуктивні (вивчення явищ від загального окремого). Проблемно-пошукові, дослідницькі, евристичні, аналітичні.
6. Система контролю та оцінювання.	<p>Система складається з поточного, модульного та підсумкового контролю:</p> <p>Поточний контроль здійснюється у кожній академічній групі, і полягає у тому, що студенти готуються до практичних занять з кожного модулю у відповідні аудиторні часи та у часи самостійної роботи. Практичне заняття та самостійна робота комплексно оцінюється викладачем, враховуючи такі критерії:</p> <ol style="list-style-type: none"> правильність одержаних результатів практичної роботи; застосування раціонального методу вирішення поставлених завдань; наявність конспектів з практичного заняття та самостійної роботи. написання есе. складання таблиць, використовуючи порівняльний метод, синтез та аналіз проблематики. правильність виконання індивідуального завдання, в якому мають бути наступні елементи: <ul style="list-style-type: none"> постановка проблеми, визначення об'єкту та предмету у вступі. виклад основного матеріалу. висновки та обґрунтовані результати

	<p>Кожний студент повинен узгодити з викладачем номер власного варіанту індивідуальної роботи.</p> <p>Практична частина, як форма поточного контролю, складається з десяти практичних занять. Результат виконання і роботи студента на кожному практичному занятті оцінюється окремо. Їхній максимальний сумарний рейтинговий бал становить 30 балів.</p> <p>На тижні самостійної роботи викладач оцінює результати даної роботи, що оформлені студентом у вигляді конспекту, есе, таблиць. Максимальний рейтинговий бал при цьому становить 30 балів.</p> <p><i>Модульний контроль</i> проводиться на відповідному до навчального графіку тижні. Формою проведення модульного контролю є виконання тестових та відкритих завдань, оформлених письмово. Тривалість складання студентом модульної контрольної роботи не перевищує двох академічних годин. Максимальний рейтинговий бал при цьому не перевищує 40 балів.</p> <p><i>Підсумковим контролем</i> засвоєння дисципліни є екзамен. У відповідності до стандарту підприємства підсумковий контроль автоматично проставляється як сума рейтингових балів поточного та модульного контролю. У разі недостатньої кількості балів (<60) та мінімально необхідної кількості балів поточного контролю (від 20 балів) студент має змогу здавати екзамен у письмовій формі за екзаменаційними білетами, що розроблені викладачем, згідно за розробленим навчальним відділом розкладом. Письмову роботу кодують та надають викладачу на перевірку. Кількість максимальних рейтингових балів становить 40. Ці бали замінюють рейтингові бали модульного контролю, та у разі достатньої кількості з поточним контролем ставиться оцінка. Кількість спроб складання іспиту не перевищує трьох.</p>
<p>7. Технічне й програмне забезпечення/обладнання.</p>	<p><i>Практичні заняття</i> та самостійна робота з дисципліни «Історія України» можуть виконуватися проводяться у добре підготовлених, спеціально обладнаних комп'ютерних аудиторіях обчислювального центру ЗІЕІТ (ОЦ ЗІЕІТ) та у інших зручних місцях для студента, у час, вільний від основного навчання та за умови наявності у нього персонального комп'ютера з відповідним програмним забезпеченням. З метою якісної підготовки фахівців кожному студенту на базі ОЦ ЗІЕІТ надається спеціально сформований та схвалений рішенням кафедри програмно-апаратний комплекс навчально-методичного забезпечення, що містить наступне:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обліковий запис (профіль користувача) на сервері обчислювального центру, що забезпечує санкціонований вхід до комплексу, регламентує певні права та правила користування, надає можливість контролю над відвідуванням; - персональний комп'ютер з мережним постійним запам'ятовуючим пристроєм, що підключається; - повний комплект системного та прикладного програмного забезпечення (вільного користування або з наявністю відповідної ліцензії); - комплект навчально-методичного матеріалу, що містить у повному обсязі методичне забезпечення, базову та допоміжну літературу. <p>Для виконання самостійної роботи та практичних занять потрібне відповідне програмне забезпечення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Операційна система (MSWindowsXPта вище, або LinuxUbuntu 14 або вище);

	<ul style="list-style-type: none"> - Текстовий процесор (MSWord 2007 та вище, або OOWriter 3 та вище); - Табличний процесор (MSExcel 2007 та вище, або OOCalc 3 та вище); - Презентаційний конструктор (MSPowerPoint 2007 та вище, або OOImpress 3 та вище); - Графічний редактор (MSPaint, або OODraw 3 та вище); - СКБД (MSAccess 2007 та вище, або OODBase 3 та вище); - Текстовий редактор (Notepad++ або інший) - Браузер (GoogleChrome або інший) <p>Все програмне забезпечення має бути вільного користування або з відповідною ліцензією чи умовами (наприклад учнівська, тимчасова та ін.)</p>
<p>8. Політика дисципліни.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Курс передбачає роботу в колективі. • Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. • Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному режимі за погодженням із керівником курсу та презентувати виконані завдання під час консультації викладача. • Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою, а також виконання завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу. • Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. • Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті. • За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент отримує за заняття 0 балів і зобов'язаний відпрацювати таке заняття. • Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну. • Здобувачі вищої освіти мають право скласти екзамен автоматично, у випадку, якщо впродовж семестру такі здобувачі набрали 90-100 балів. • Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового оцінювання) за графіком екзаменаційної сесії. • Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання. • Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль	Змістовний модуль	Тема	Бали
Модуль 1	Змістовний модуль 1	Тема 1	2
		Тема 2	2
		Тема 3	2
		Тема 4	2
		Тема 5	3
		Тема 6	2
		Тема 7	2
		Тема 8	2
		Тема 9	2
		Тема 10	2
		Тема 11	2
		Тема 12	2
		Тема 13	2
		Тема 14	3
	Змістовний модуль 2	Тема 1	2
		Тема 2	2
		Тема 3	2
		Тема 4	2
		Тема 5	2
		Тема 6	2
		Тема 7	2
		Тема 8	2
		Тема 9	4
		Тема 10	2
		Тема 11	2
		Тема 12	2
Тема 13	4		
Модульна робота			40
Разом за модулем			100
Підсумковий екзамен			40
Разом за дисципліною			100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73		
60-63	задовільно	
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Питання до заліку чи екзамену:

Теоретичні питання курсу:

1. Трипільська культура на території України.
2. Кочові племена раннього залізного віку.
3. Грецькі міста-колонії на території України.
4. Слов'янські племена на українських землях: особливості організації суспільно-політичного життя.
5. Утворення Київської держави. Норманська та антинорманська теорія походження Київської Русі.
6. Особливості суспільно-політичного життя Київської Русі періоду її виникнення та становлення.
7. Особливості суспільно-політичного життя Київської Русі періоду її піднесення та розквіту.
8. Особливості суспільно-політичного життя Київської Русі періоду політичної роздробленості.
9. Суспільно-політичні передумови та наслідки хрещення Київської Русі.
10. Галицько-Волинське князівство та його значення для української державності.
11. Особливості суспільно-політичного розвитку Галицько-Волинської держави періоду правління Данила Галицького.
12. Особливості приєднання та перебування українських земель у складі Великого князівства Литовського (XIV-XVI ст.): суспільно-політичний аспект.
13. Польська експансія на українські землі (кінець XIV-середина XVI ст.) та її наслідки для України.
14. Люблінська та Берестейська унія: передумови укладення, зміст та наслідки для суспільно-політичного розвитку України.
15. Козацтво як визначальний чинник становлення української державності: особливості виникнення, характерні ознаки та наслідки для суспільно-політичного розвитку України.
16. Селянсько-козацькі повстання в Україні наприкінці XVI – першій половині XVII ст.
17. Визвольна війна під проводом Б. Хмельницького (причини початку, перебіг та наслідки): суспільно-політичний та геополітичний аспект.
18. Держава Б.Хмельницького. Особливості її внутрішньої й зовнішньої політики.
19. Переяславська Рада. Березневі статті 1654 року: їх зміст та наслідки.
20. Гетьманство І. Виговського.
21. Українські землі в добу «Руїни»: суспільно-політичний контекст.
22. Гетьманство І. Мазепи та наслідки його переходу на бік Карла XII.
23. Гетьман П. Орлик та його Конституція.
24. Гетьманство І.Скоропадського та Малоросійська колегія.
25. Гетьманство Д.Апостола та період Правління гетьманського уряду.
26. Політика обмеження автономії України у першій половині та середині XVIIIст. Ліквідація гетьманства та знищення Запорізької Січі.
27. Суспільно-політичний розвиток Правобережної України в другій пол. XVII - XVIII ст.
28. Гайдамаччина і Коліївщина.
29. Три поділи Польщі та їхні наслідки для України.
30. Діяльність масонських лож на українських землях. Декабристський рух.
31. Західноукраїнські землі під владою Австрійської імперії. Революція 1848 р. та її суспільно-політичні наслідки для українців Галичини.
32. «Руська трійця» та Кирило-Мефодіївське товариство.
33. Україна в другій половині XIX ст.
34. Реформи 60-70-х років XIX ст. у Російській імперії та їхні наслідки для України.
35. Суспільно-політичні течії та рухи в Наддніпрянській Україні у другій половині XIX століття.
36. Політичне життя Західної України у другій половині XIX століття.
37. Перші українські політичні партії (кін. XIX–поч. XX ст.): передумови виникнення, напрями діяльності, програмні засади.
38. Революція 1905-1907 рр. в Росії, її вплив на розвиток національно-визвольного руху в Україні. Столипінська аграрна реформа.

39. Українські землі в роки Першої світової війни. Українські січові стрільці.
40. Лютнева революція 1917 р. Утворення Центральної Ради, її соціальний і партійний склад, програма діяльності.
41. Жовтневі події 1917 року в Петрограді. Проголошення УНР.
42. Проголошення незалежності УНР. Брестський мир і Україна.
43. Формування радянської державності на українських землях у 1917 – 1920 рр.
44. Гетьманат П.Скоропадського: внутрішня і зовнішня політика.
45. Директорія УНР: внутрішня і зовнішня політика.
46. Виникнення ЗУНР та взаємозв'язки з УНР.
47. Утвердження тоталітаризму в СРСР. Масові репресії 1930-х рр. в Україні.
48. Сталінська політика колективізації та її наслідки. Голод 1932-1933 рр. в Україні.
49. Суспільно-політичний розвиток західноукраїнських земель у 20-30-х рр. ХХст.: політичні організації, їх ідеологія та діяльність.
50. Карпатська Україна: суспільно-політичне значення.
51. Пакт Ріббентропа-Молотова та його значення для України.
52. Напад Німеччини на СРСР. Бойові дії на території України у 1941 – 1942 рр. Причини невдач Червоної армії.
53. Окупаційний режим в Україні. Рух Опору.
54. ОУН і УПА в роки війни.
55. Визволення території України від німецьких загарбників. Підсумки війни для України.
56. Україна в роки повоєнної відбудови.
57. Хрущовська відлига: особливості, реформи, результати.
58. «Застій» в Україні: прояви, спроби реформ.
59. Перебудова: принципи, основні заходи, результати.
60. Розпад СРСР та становлення державності України.
61. Президентство Л. Кравчука.
62. Внутрішня та зовнішня політика під час президентства Л. Кучми.
63. Помаранчева революція 2004 р.: причини, вимоги учасників, наслідки.
64. Президентство В. Ющенка.
65. Президентство В. Януковича.
66. Євромайдан та Революція Гідності: причини, особливості, результати, наслідки.
67. Окупація Криму та східних областей України: причини, псевдореферендуми, АТО.
68. Президентство П. Порошенка.
69. Зовнішня політика України 1991-2020 рр.

11. Рекомендована література:

Базова:

1. Акт проголошення незалежності України. Прийнятий Верховною Радою України 24 серпня 1991 року // Голос України. – 1991. — №165.
2. Декларація про державний суверенітет України. Прийнята Верховною Радою Української РСР 16 липня 1990 р. – К., 1990.
3. Конституція України. – К., 1996.
4. Бойко О. Д. Історія України: Посібник для студ. вузів. – К.: Академія, 2005.
5. Балущок В. Українська шляхта між польським та українським етносами // Народна творчість та етнографія. – 2007. – № 6. – С. 11-25.
6. Безвершук Ж.О. Історія і теорія світової і вітчизняної культури. – К., 1991.
7. Божок О.І. Феномен субкультури в багатогранності буття культури // Вісник НТУУ “КПІ”. Філософія. Психологія. Педагогіка. – Випуск 2. – 2009. – С. 17-21.
8. Горський В.С. Глобалізація культури як проблема України // Наукові записки НУКМА. Серія «Філософія та релігієзнавство». Том 20. Спеціальний випуск. У 2-х част. Част.1. – К.: Видавничий дім «КМ Академія», 2002. – С. 74-82.

9. Дзюба І. Деякі проблеми і перспективи української культури // Вісник НАН України. – 2001.- № 3. – С. 18-22.
10. Довга Л. Посібник із курсу «Історія української культури»: питання до дискусії // Філософська думка. – 2019. – № 3. – С. 74-89.
11. Ідзьо В. Українська діаспора в Росії, українсько-російські взаємовідносини: історія, наука, релігія / Віктор Ідзьо. – Вид. 2-ге. – Львів, Видавництво Університету «Львівський Ставропігон», 2015р. – 242.

Допоміжна:

12. Субтельний О. Україна. Історія. – К.: Либідь, 1994. - 736 с.
13. Плохій С. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності. – К., 2016.
14. Зашкільняк Л. Стародавня історія України. – К., 2019.
15. Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної нації ХІХ-ХХ століття. – К., 2019.
16. Багалій Д.І. Український мандрівний філософ Г. Сковорода. – К., 1992.
17. Григорій Сковорода: дослідження, розвідки, матеріали. – К., 1992.
18. Грушевський М.С. Духовна Україна. – К., 1994.
19. Культурологія: теорія та історія культури. Навч. посіб. Видання 3-тє, перероб. та доп. / За ред. І. І. Тюрменко. – Київ: Центр учбової літератури, 2010. – 370 с.
20. Купрійчук В. Гуманітарний розвиток Української держави в добу П. Скоропадського // Вісник Національної академії державного управління при Президентіві України. – 2011. – № 4. – С. 18-24
21. Мазука Л. І. Українська діаспора в Росії: актуальні проблеми збереження національної ідентичності // Стратегічні пріоритети, №4(5), 2007. – 91-102.
22. Маланчук-Рибак О. Періодизація історії української культури: становлення, методологічні підходи та теоретичні концепції // Вісник Львівської національної академії мистецтв. — Вип. 20. — 2009. — С. 363-378.

Інформаційні ресурси:

23. Історія України в історіях [Електронний ресурс]: Спецпроект Edera та Освіторія. Режим доступу: <https://znohistory.ed-era.com/> Дата доступу: вер. 2020. – Назва з екрана.
24. Пишемо історію [Електронний ресурс]: Офіційний Youtube UATV Channel міністерства інформаційної політики. Режим доступу: <https://www.youtube.com/c/UATVchannel/featured> Дата доступу: вер. 2020. – Назва з екрана.
25. Історична правда в деталях [Електронний ресурс]: Проект «Історична Правда» з Вахатнгом Кіпіані. Режим доступу: https://www.youtube.com/channel/UCXc--oAVPSkHprgP6ho7dvQ?sub_confirmation=1 Дата доступу: вер. 2020. – Назва з екрана.
26. НБУ ім. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua/>
27. Українська електронна бібліотека – <http://exlibris.org.ua/main/index.html>.
28. Культура України: електронна бібліотека на сайті Національної парламентської бібліотеки України: <http://elib.nplu.org/>
29. Інститут історії України: електронна бібліотека останніх видань Інституту (2012-2019) // <http://history.org.ua/uk?litera=&sendBigAsk=&year=kvinta&isInst=1&siteBibKat=3>
30. Читиво: електронна бібліотека україністики: <http://chtyvo.org.ua/>
31. Ізборник: електронна бібліотека: <http://litopys.org.ua/>
32. е-Архів Михайла Грушевського: <http://hrushevsky.nbuv.gov.ua/>
33. Український біографічний архів: <http://biography.nbuv.gov.ua/>
34. Архів часопису Інституту культурології Національної академії мистецтв України. «Культурологічна думка» (2009-2020): <https://www.culturology.academy/arhiv>